

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΙΕΤ'

Συνδρομὴ ἑτήσια: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται ἀπὸ 30 Ὀκτωβρίου 1883
 Παλαιὰ κλάτη. ἔτους καὶ εἰς ἑτήσια — Γραφεῖον Διευθ.: Ἐπὶ τῆς λεωφ. Πανεπιστημίου 89.

Ποῖος ἦτον Ο ΦΟΝΕΥΣ ΤΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ ΜΟΥ

Συνήχεια· ἰδί σελ. 677.

Ἡ οἰκία τῆς χήρας Ὁθωμανίδος κεῖται ἐπὶ τῆς εὐρείας μὲν τῶρα, ἀλλ' ὄχι πλέον ὡς πρὶν γραφικωτάτης ὁδοῦ, τῆς *Ndiban-giulou*, οὐ μακρὰν τῆς πλατείας τοῦ βυζαντινοῦ ἵπποδρομίου. Προφανῶς εἶναι παλαιὸν κτῆμα, εὐπόρου ἄλλοτε οἰκογενείας. Διότι ἐνῶ αἱ παρακείμεναι οἰκίαι φαίνονται ἀλυπῆτως κολοβωμέναι ὑπὸ τῆς εὐρύσεως τοῦ δρόμου, ἡ τῆς Ὁθωμανίδος διακρίνεται δι' ἐνὸς προαυλίου, στενοτάτου μὲν νῦν, καὶ ἐπιτρέποντος τοῖς ἐν τῷ ἐξώστῳ καθήμενοις νὰ βλέπωσιν ὑπὲρ τὸν χαμηλὸν αὐτοῦ τοῖχον πάντα τὰ ἐν τῇ ὁδῷ, ὅπως δῆποτε ὅμως λειψάνου τῆς προτέρας εὐρυχωρίας. Ὅπισθεν αὐτῆς ἔχει ὠραῖον κηπίσκον μὲ ὑψηλοτάτους κισσοσκαπεῖς τοίχους καὶ μὲ μικρὸν περιπτερον εἰς τὴν μίαν πλευράν. Εἰς τοὺς τοίχους τούτους ὀφείλει κυρίως τὴν ὡς ἐκ θαύματος διάσωσιν τοῦ μεγίστου αὐτῆς μέρους ἀπὸ τῆς μεγάλης πυρκαϊᾶς, ἥτις εἶχεν ἀποτερωμένην ὀλόκληρον τὴν ὀπισθεν τῆς ὁδοῦ ἐκείνης συνοικίαν. Μέρος τῆς ἀπέναντι τοῦ περιπτέρου πλευρᾶς τοῦ τοίχου, καταρρεῦσαν, φαίνεται, κατὰ τὴν πυρκαϊάν, ἀνοικοδομήθη ἐκ τοῦ προχείρου, ἐπιτρέψαν τὴν εἰς αὐτὸ προσαρμογὴν μικρᾶς θύρας, δι' ἧς ὁ οἶκος ἀπέκτησε νέαν συγκοινωνίαν μὲ τὰ ἐκτὸς, πολὺ συντομωτέραν εἰς τὸν ἀπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς Ἀστυνομίας διὰ τῶν ἀχανῶν ἐρειπίων προσερχόμενον. Ἐν τούτοις ἡ κατὰ βάθος αὐτῆ εὐρυχωρία ἐμηνδύετο ὑπὸ τῆς ἀπωλείας, ἣν τὸ πλάτος τῆς οἰκίας ὑπέστη κατὰ τὴν πυρκαϊάν. Διότι οἰκονομικαὶ δυσχέρειαι δὲν ἐπέτρεπον τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῆς βλαβείσης πλευρᾶς· αἱ δ' ἐκ τοῦ προχείρου προσκαρρωθεῖσαι ἡμίκουστοι σάνιδες ἄφινον τὰ κατ' αὐτὴν δωμάτια παντὶ ἀέμφῳ ἀναπεπταμένα, καὶ ἐντελῶς ἀκατοίκητα.

Καὶ ὅμως ἐν τῇ οἰκίᾳ ταύτῃ ἔχωρει ὄχι μόνον ἡ γραῖα Ὁθωμανὶς μετὰ τοῦ Κιαμῆλη, ὄχι μόνον ὁ ἐφέντης μετὰ τῆς πολυπληθεστάτης αὐτοῦ οἰκογενείας, ἀλλὰ καὶ ἡ μήτηρ μου καὶ ὁ ἀδελφός μου, καὶ δὴ πάντες αἱ ἐγγύς καὶ μακρὰν συγγενεῖς ἡμῶν, ὅσοι ἤρχοντο πρὸς ἐπίσκεψίν μου. Διότι ὁ πιστὸς Κιαμῆλης εὐθὺς ὡς ἐ-

μυρίζετό τινα, τὸν ἰχνηλάτει μέχρις ὄτου, ἀνευρών τὴν κατοικίαν, μετέφερε τὰ πράγματα του εἰς τὸν οἶκον τῆς μητρὸς αὐτοῦ, ἔστω καὶ διὰ τῆς βίας. Ἡ δὲ καλὴ Ὁθωμανὶς ἔχαιρεν ἐπὶ τούτῳ· διότι, ἔλεγε, δύο κακοὺς ἀνθρώπους δὲν τοὺς χωρεῖ οὔτε ὅλη ἡ οἰκουμένη· ἐνῶ χίλιοι καλοὶ ἄνθρωποι κάμνουν *μου χαμπέτι* καὶ μέσα εἰς ἓνα καρυδότσουφλο!

Τοιαύτη ἦτον ἡ οἰκία ἐν ἣ ἐπὶ τέσσαρας σχεδὸν ἐβδομάδας διέτριβον τὸν πλείω τῆς ἡμέρας χρόνον, μεταβαίνων τακτικὰ καθ' ἑκάστην. Τὰς δεξιώσεις τῆς γραΐας Ὁθωμανίδος τὰς ἤκουον ἀπὸ τῶν δικτυωτῶν παραθύρων αὐτῆς, πρὶν ἔτι κρούσω τὴν ἐπὶ τοῦ *Ndiban-giulou* θύραν. Ἡ ἔλευσίς μου ἐπριμένετο ἐκ τοῦ ἐξώστου. Ἡ δ' ἐμφάνισίς μου ἐπροξένει ἐν τῷ οἴκῳ ταραχὴν ὁμοίαν μὲ τὸν θόρυβον πολλῶν πτηνῶν ἐπτοημένων ἐκ τῆς ἐμφανίσεως αἰλουροῦ τινὸς πρὸ τοῦ μεγάλου κλωβῷ των. Ἦσαν αἱ φωναὶ τῶν γυναικῶν, τῶν παιδῶν καὶ τῶν παιδισκῶν τοῦ ἐφέντου, αἵτινες ἐσκίρτων φεύγουσ' ἐν ἀτάκτῳ σπουδῇ εἰς τὸ χαρέμιόν των, ἐκ φόβου μήπως τὰς ἰδῶ ἄνευ *γιασμακίου*. Ὁ Κιαμῆλης μὲ τὸ μικρὸν καὶ χιονόλευκον σαρίκιόν του, τὸν μακρὸν καὶ πράσινον *τσουμπέρ* του, μὲ τὴν ὠχρὰν καὶ συμπαθητικὴν αὐτοῦ μορφήν, ὑψηλὸς ὅσον σχεδὸν καὶ ὁ τοίχος τοῦ προαυλίου, μοὶ ἦνοιγε τακτικὰ τὴν θύραν μὲ τὸ γλυκὺ καὶ μελαγχολικὸν αὐτοῦ μειδίαμα ἐπὶ τῶν χειλέων, μέχρις ἐδάφους ὑποκλινόμενος διὰ τὸν ἐγκάρδιον *τεμενὰν* τῆς ὑποδοχῆς. Αἱ δύο γραῖαι εἶχον πάντοτε ἔτοιμον κανὲν γλύκισμα εὐχάριστον εἰς ἐμὲ, ἢ κανὲν παραμύθιον ἔτι πολὺ εὐχαριστότερον. Πρὸ πάντων ἡ Ὁθωμανὶς ἦτο κατενθουσιασμένη δι' ἐμὲ, ὅστις, ἔλεγε, τόσο σοφὸς καὶ σπουδασμένος τοῦ ἤμουνε, δὲν ἐγείνη εἰδωλολάτρης ἄπιστος, μόνον ἐπίστευα μὲ ὅλη τὴν καρδίαν μου — εἰς τὰ παραμύθια! Μόνον διὰ δύο τινὰ ἐμεμφιμοῖρει τρομερὰ ἐναντίον μου. Πρῶτον διότι κατ' οὐδένα τρόπον ὑπέφερον ν' ἀκούσω τι περὶ τῶν θαυμάτων τῆς μαγείας, δεύτερον ὅμως διότι δὲν κατεδέχθην ἀκόμη νὰ ξενισθῶ μίαν νύκτα ὑπὸ τὴν στέγην τοῦ πτωχικοῦ τῆς. Καὶ δὲν ἐστάθη μὲν δυνατόν νὰ συμφωνήσωμεν ποτὲ ἐπὶ τοῦ πρώτου, συνεβιάσθημεν ὅμως ἐπὶ τέλους ὡς πρὸς τὸ δεύτερον.

Ἄπο ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἐπεριμένομεν τὸν υἱὸν τῆς τὸν ἀνακριτὴν νὰ ἐπιστρέψῃ. Εἶχεν ἤδη στείλει περὶ τοὺς εἴκοσιν ὑπόπτους εἰς τὰς φυλακὰς τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅπου μετῆνεγκε τὴν κρίσιν ἡμῶν, ὅπως ἀπαλλαγῇ τῆς ἐπηρείας τῶν ἐπαρχιακῶν ἀρχῶν. Ὅταν φθάσῃ ὁ Ἐφέντης, εἶπον εἰς τὴν γραῖαν, τὴν νύκτα ἐκεῖνην θὰ κοιμηθῶ εἰς τὸν οἶκόν σου. Θὰ ἔχω πολλὰ νὰ πληροφορηθῶ. Τρεῖς ἡμέρας μετὰ τοῦτο, ἐὰν δὲν ἀπατῶμαι, ἐπέστρεψεν ὁ ἀνακριτὴς. Ὁ ἀδελφός μου, ὅστις ἔφθασε τὴν προτεραίαν, μοὶ διηγήθη πολλὰ περὶ τῆς σκληρᾶς αὐτοῦ δραστηριότητος.

— Ἀῤῥιον λοιπὸν θὰ ἔλθω μετὰ τὸ δειλινόν, τοῖς εἶπον, ὅταν θὰ ἦναι ἐδῶ καὶ ὁ Ἐφέντης. Μὴ μὲ προσμένετ' ἐνωρίτερον.

Τὴν ἐπιούσαν ἀνάβῃς ἐν ἐκ τῶν παρὰ τὴν Παλαιὰν Γέφυραν μισθουμένων δημοσίων ἱππαρίων, καὶ μὴ φεισθεὶς τοῦ ἡλιοκαοῦς καὶ γυμνοῦ τὰς κνήμας ἱππηλάτου, ὅστις, ἰδρῶτι περιρροῦμενος, ἔτρεχε καθ' ὅλην τὴν ὁδὸν παρὰ τὴν οὐρὰν τοῦ γοργοῦ καὶ πειθηνίου ἀλόγου, ἔφθασα πρὸ τῆς οἰκίας πολὺ ἐνωρίτερον ἢ ὅτι ὑπεσχέθην. Διὰ τοῦτο δὲν παρεξενεύθην, μὴ ἀκούσας ταύτην τὴν φωνὴν τὰς δεξιώσεις τῆς Ὀθωμανίδος, ὅπισθεν τοῦ δικτυωτοῦ παραθύρου τῆς. Ἄλλ' ὅταν, ἀνοίξεις τῆς θύρας, εἶδον ἐνώπιόν μου μικρὸν, βλακωδῶς προσατενίζον με τουρκόπαιδον, καὶ οὐχὶ τὴν ὠχρὰν τοῦ Κιαμὴλ ὄψιν, ποιούντος τὸν μεγάλον αὐτοῦ γεμιὰν μὲ τὸ αἰωνίως μελαγχολικὸν ἐκεῖνο μειδιάμα, δὲν ἤξεύρω πῶς διετέθην ζένως καὶ παραδόξως. Ἐκτὸς τοῦ παιδὸς, οὐδεὶς ἐφαίνετο ἐν τῇ αὐλῇ. Εἰσῆλθον εἰς τὸ πλακόστρωτον καὶ πῶς δροσερὸν κατώγειον — κ' ἐδῶ οὔτε ψυχῇ. Ἐκάλεσα μετὰ τινος ἀνυπομονησίας τὴν μητέρα μου, τὸν ἀδελφόν μου, οὐδεὶς ἀπεκρίθη. Ἡ μικρὰ πρὸς τὸν κήπον θύρα εἰς τὸ βάθος τοῦ κατωγείου ἦτο, παρὰ τὸ σύνηθες, ὀλίγον ἀνοικτὴ. Καὶ ἀφοῦ δὲν ἠδυνάμην ν' ἀνέλθω τὴν κλίμακα πρὶν ἢ βεβιαιωθῶ ὅτι τὸ χαρέμιον ἀπεσύρθη ἐκ τῆς σάλλας, ἐχώρησα δισταζὼν πρὸς αὐτήν, καὶ παρακύψας εἶδον εἰς τὸν κήπον.

Πλησίον τοῦ ὑψηλοῦ κισσοσκεποῦς τοίχου, κατὰ τὸ ἡμισυ εἰς τὴν σκιάν, ἐκάθηντο ἡ μήτηρ μου, ἡ Ὀθωμανὶς καὶ ἄλλη τις βρακένδυτος καὶ ἀσκεπὴς τὴν κεφαλὴν γραῖα, κατὰ τὸ φαινόμενον πιναρὰ *ῥωμιοκατασιβέλα*, ἧτοι Ἀθιγγανὶς ἐλληνόφωνος. Ὑψηλότερον τῶν λοιπῶν καθήμενη, ἐκράτει ἐπὶ τῶν γονάτων αὐτῆς ὑπτιον κόσκινον, ἐφ' οὗ κύπτουσαι ἡ Ὀθωμανὶς καὶ ἡ μήτηρ μου, ἐφαίνοντο προσπαθοῦσαι νὰ ἐνοήσωσι κατὰ τι, μετὰ προφανοῦς ἐκπλήξεως καὶ ἀπορίας. Μετὰ μακρᾶν σιωπὴν

— Καθὼς σὲ λέγω, εἶπεν ἡ Ἀθιγγανὶς μετὰ δογματικῆς ἐμφάσεως. Ὁ φονιάς εἶναι κοντά

σας· γυρίζει τριγύρω σας· μὴν τὸν ζητᾶτε μακρὰ.

— Χά! εἶπεν ἡ μήτηρ μου, μετὰ θριαμβευτικῆς χαρᾶς. Λοιπὸν ἐπιάσθηκε! Θὰ ἦναι ἀπὸ αὐτοὺς ποῦ ἔστειλεν ὁ Ἐφέντης δεμένους. Ἐλησμώνησα νὰ σὲ πῶ πῶς οἱ ὑποπται εὐρίσκονται ἴσθην Πόλι.

— Σὲ εἶπα νὰ μὴ μοῦ λέγῃς τίποτε, χωρὶς νὰ σ' ἐρωτῶ, ἀλλοιῶς θὰ μὲ χαλάσῃς τὰ μάγια! εἶπε δυσανασχετοῦσα ἡ πυθία τῶν τριόδων, καὶ ἔσεισε τὸ κόσκινον ἰσχυρῶς καὶ ἠκούσθη ἐν αὐτῇ κρότος, ὡς συγκρουομένων ὀσπρίων.

— Ἐλα, μὴν κακιάνεεις! εἶπεν ἡ Ὀθωμανὶς, ἄς τὰ ρίξωμεν ἀκόμη μιὰ. Μέτρησέ τα πάλι.

— Χοῦμ! εἶπεν ἡ μάντισσα, τρεῖς καὶ ἡ ἀλήθεια! Καλὰ! Μὰ καθὼς σὰς εἶπα, μὴ λέτε τίποτε. Ἐκεῖνο, ὅ,τι καὶ ἂν ἦναι, θὰ τὸ ποῦνε τὰ κουκκιά. Κύτταξ' ἐδῶ, κοκκίωνα, τὸν φονιά, τὸν βγάλλω πάλιν ἔξω. — Καὶ λαβούσα ἀπὸ τοῦ κοσκίνου ἕνα μελαψὸν κύαμον ἔρριψεν αὐτὸν ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν καὶ ὅπισθεν αὐτῆς ἐκστομίσασα μίαν κατάραν. — Τώρα, εἶπεν ἔπειτα, σεῖς μετρήσετέ τα κ' ἐγὼ νὰ τὰ ῥωτήσω.

Ἡ μήτηρ μου ἔλαβε τὸ κόσκινον, ἔχυσε τοὺς κύαμους εἰς τὴν ποδιάν τῆς, καὶ θέσασα αὐτὸ πάλιν ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς Ἀθιγγανίδος ἤρχησε νὰ ἐνθέτῃ μετροῦσα τοὺς κύαμους ἀνὰ ἕνα μετὰ τασαύτης προσοχῆς καὶ ἀκριβείας, μεθ' ὅσης ἴσως οὐδέποτε φιλόργυρος ἐμέτρησε πολυτίμους μαργαρίτας, μέλλων νὰ τοὺς ἐμπιστευθῇ εἰς ζένας χεῖρας.

— Σωστά εἶναι; ἠρώτησεν ἡ Ἀθιγγανὶς, ρίψασα τοὺς ψαροὺς αὐτῆς πλοκάμους ἐπὶ τῶν ὠμοπλατῶν τῆς.

— Ναί! ἀπεκρίθη ἡ μήτηρ μου, σωστά σαράντα.

Ἡ Ἀθιγγανὶς ἔλαβε τότε τὸ κόσκινον καὶ περιαγαγοῦσα ἐπὶ τῶν ἐν αὐτῇ κύαμων οἰκειότητος ἐκφραστικὸν βλέμμα καὶ συνταράξασ' αὐτοὺς δις καὶ τρίς, ὡς ἐὰν ἤθελε ν' ἀφυπνίσῃ τὸ βαθέως ἐν αὐτοῖς κοιμώμενον μαντικὸν πνεῦμα, ἀνεφώνησεν ἐπὶ τὸ ἐπιτακτικώτερον

— Ἀνθρωπος ἄσοτῶθηκε, ποῖος νὰ τὸν ἐσκότῳσε; — Τρεῖς τοὺς λύκους, τρεῖς τοὺς κλέφταις, τρεῖς τ' ἀσκέρια τὰ σκασιμένα· τρεῖς γιὰ τοὺς κρυφοὺς ἐχθροὺς του, καὶ κουκκιά σαρανταένα. — Καὶ ταῦτα ἐπάδουσα ἐχώριζε τοὺς κύαμους εἰς διαφόρους τριάδας, κατὰ τὸ φαινόμενον, ἀποδιδούσα εἰς ἐκάστην διάφορον θέσιν καὶ ιδιότητα. — Τρεῖς τοὺς κλέφταις, τρεῖς τοὺς λύκους, τρεῖς τ' ἀσκέρια τὰ σκασιμένα, τρεῖς γιὰ τοὺς κρυφοὺς ἐχθροὺς του καὶ κουκκιά — *σαρταάερα!*

Πόσα κουκκιά ἐμέτρησες, κοκκίωνα;

— Σαράντα, εἶπεν ἡ μήτηρ μου.

— Καὶ σαράντα ἦτανε, εἶπεν ἡ Ἀθιγγανίς. Μὰ, μῆθε μεσα κί' ὁ φοινῆς κ' ἔγειναν σαράντα ἕνα. Θωρεῖς τὸν ἔχω μαγεμμένο, κ' εἴμ' ἄξια νὰ τὸν φέρω μέσ' ἑστὸ κόσκινό μου κί' ἀπὸ τὴν ἄκρηα τοῦ κόσμου.

Ἀφοῦ αἱ δύο γυναῖκες ἐβεβαιώθησαν περὶ τοῦ ἐκ θαύματος αὐξηθέντος ἀριθμοῦ τῶν κυάμων, ἡ μάντισσα ἐτάραξε τὸ κόσκινον ἐπιληθμένως, καὶ μετὰ ταχυδακτυλογικῆς δεξιότητος ἐπινάξε τρεῖς φορές τὰ ὄσπρια ὑψηλὰ εἰς τὸν ἀέρα, καὶ τρεῖς φορές τὰ ὑπεδέχθη ἐν τῷ κόσκινῳ πάλιν, χωρὶς οὐδὲ ἐν νὰ ἐκπέση. Μεθ' οὗ, θεῖσα τὸ κόσκινον ἐπὶ τῶν γονάτων καὶ κύψασα ἐπ' αὐτοῦ, σοβαρῶς ἤρξατο νὰ μελετᾷ, ὡς μοὶ ἐφαίνετο, τὰς συμπτώσεις τῶν κυάμων. Ἡ μήτηρ μου καὶ ἡ Ὀθωμανίς ἐσπούδαζον καὶ αὐταὶ μετὰ πολλῆς εὐλαβείας.

— Κύτταξε! εἶπεν ἡ Ἀθιγγανίς μετὰ μακρὰν θρησκευτικὴν σιωπὴν. — Ἐδῶ εἶναι ὁ φοινῆς καὶ ἐδῶ εἶσαι σύ. Κανέννας δὲν εἶναι τόσο κοντὰ σου, ὅσον αὐτὸς καὶ τὰ παιδιὰ σου. Γι' αὐτὸ, σὲ λέγω, μὴν τὸν ζητᾷς μέσα ἑστὴν Πόλι, μὴν τὸν ζητᾷς ἑστὰ μακρὰ. Θεῶναι κανέννας χωριανὸς, κανέννας ἐδικὸς σου.

Ἡ μεγάλη περιέργεια μεθ' ἧς προσεῖχον εἰς τὰ γινόμενα μί' ἕκαμε φαίνεται νὰ λησμονήσω, ὅτι ἤμην κατάσκοπος μέχρι τοῦδε καὶ νὰ ἐρεισθῶ βραδύτερον πως ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ κηπαρίου. Πρὶν ἢ τὸ ἐνοήσω, ἡ θύρα ἠνοίγη μετὰ τρυγμοῦ, κ' ἐγὼ ἐφωράθην ἰστάμενος ὀπισθεν αὐτῆς.

— Βγά! ἐπεφώνησεν ἡ μήτηρ ἐκπληκτος, διὰ τὴν ἀπρόοπτον παρουσίαν μου. — Ἐδῶ εἶσαι, παιδί μου; Καὶ πῶς δὲν ἦλθεν ὁ Μιχαήλος νὰ με τὸ πῆ; Χαρὰ στον, τὸν πολλακαμμένο!

Ἡ τε μήτηρ μου καὶ ἡ Ὀθωμανίς ἐφαίνοντο δυσαρέστως πως ἐξαφνισθεῖσαι ὑπὸ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἐφωράθησαν ἐν τῇ ἐνασχολήσει των, καὶ ἀμφοτέραι δὲν ἤξευρον πῶς νὰ μοὶ ἀποκρῦψωσι πλέον τὰ γεγονότα. Ἐγνώριζον, ὡς εἶπον, τὸν κατὰ δεισιδαιμονιῶν καὶ μαγισσῶν ἰδίᾳ πόλεμόν μου. Πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἔτι εἶχον ἐκδιώξει κακὴν κακῶς μίαν, ἥτις ἐπέμενε καὶ καλὰ νὰ ἰδῇ τὴν μοῖράν μου. Καὶ προφανῶς ἐξέλεξαν τὴν ἀπόκεντρον ἐκείνην γωνίαν διὰ τὰς μαντείας αὐτῶν, χάριν ἀσφαλείας. Αἱ μεμψιμυρίαι των κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου ἐδήλουν, ὅτι τὸν εἶχον τᾶξει ἐπὶ τῆς θύρας νὰ προσυλάττη τὴν ἔλευσίν μου, καὶ ὅτι προέδωκε τὸ καθήκόν του, ἀφήσας με νὰ εἰσχωρήσω μέχρις αὐτῶν ἀπροάγγελτος. Ἡ πονηρὰ Πυθία ἐμάντευσε τὴν θέσιν τῶν πραγμάτων, εὐθὺς ὡς εἶδε τὸ σκυθρωπὸν πρόσωπόν μου· καὶ περισυναγαγούσα τοὺς κυάμους καὶ τὰ κόσκινά της ἐν σπουδῇ παρυσέζηλε διὰ τῆς ἐτέρας τοῦ κή-

που θύρας, ὡς βρεμμένη γάτα. Ἀναμφιβόλως ἔσχε τὴν προβλεπτικότητα νὰ προπληρωθῇ. Ἡ ἀμηχανία τῶν δύο εὐπίστων γυναικῶν, ἡ ἀδεξιότης αὐτῶν πρὸς εὐρεσιν προχείρου τινὸς ἀφορμῆς πρὸς δικαιολογίαν των, μ' ἔκαμε νὰ μετκνοήσω διὰ τὴν ἀδιακρισίαν μου. Διὰ τοῦτο προσποιηθεὶς τελείαν ἀγνοίαν τῶν γεγονότων,

— Βελόναις ἀγοράζετε, μητέρα; ἠρώτησα μετ' ἀδιαφορίας.

— Ναί, παιδί μου! εἶπεν ἡ μήτηρ μου μετὰ τινος δισταγμοῦ, πὲς πῶς ἀγοράζουμε βελόναις, γιὰ νὰ μβαλλώσουμε τὰ ψέμματα. Καὶ πότε ἦλθες;

— Τώρα δὲ, μητέρα, μόλις ἐφθασα.

— Καὶ ποῦν' αὐτὸ τὸ κακόπαιδο, ὁ Μιχαήλος. Πῶς δὲν ἦρθε νὰ με τὸ μηνύσῃ;

— Δὲν ἤξεύρω, μητέρα, δὲν εἶναι κανέννας ἑστὴν αὐλή, ἄλλο ἀπὸ τὸ παιδί, ποῦ μοῦ ἀνοίξε τὴν θύρα.

— Ἀμ' ποῖος ἤξεύρει ποῦ θὰ πῆγε πάλι. Δὲν τὸν χωρεῖ ὁ τόπος νὰ καθῆσθαι.

Ἡ Ὀθωμανίς ἐξηκολούθει νὰ με βλέπη πλαγίως καὶ πονηρῶς με τὸ μειδίαμα τῆς δυσπιστίας ἐπὶ τῶν χειλέων, περιμένουσα τὴν ἐκρηξίν τῆς ἀγανακτικῆσώς μου δι' ὅσα εἶδον. Ἀλλ' ἐγὼ ἀντὶ πάσης ἐπιτιμήσεως, περιττῆς πλέον τώρα, προσεποιήθην με ὅλα τὰ δυνατὰ μου, ὅτι δὲν εἶδον τίποτε.

— Πᾶμε λοιπὸν μέσα, εἶπε, τώρα θὰ ἔλθῃ καὶ ὁ Ἐφέντης.

Τότε ἠκούσθη πάλιν ἀνωθεν τῶν κεφαλῶν ἡμῶν ὁ συνήθης τοῦ ὑποχωροῦντος χαρμεῖου θόρυθος. Προφανῶς οἱ κάτοικοί του ἦσαν μέχρι τοῦδε προσηλωμένοι εἰς τὰ ἐπὶ τοῦ κηπαρίου παράθυρα, παρακολουθοῦντες μετ' εὐλαβοῦς σιγῆς τὰς κοσκινομαντείας τῆς Ἀθιγγανίδος.

Μόλις εἶχομεν ἐπαναλάβει τὰς συνήθεις προσαγορεύσεις καὶ φιλοφρονητικὰς χειρονομίας, καὶ ἀνηγγέλθη ἔξωθεν ἡ εἴσοδος τοῦ Ἐφέντη. Μετὰ πολλῆς δυσκολίας ἀνεγνώρισεν τὸν σκιατραφῆ καὶ φραγκοφορεμένον τοῦτον Τοῦρκον, διότι ὁ ἥλιος τῆς ἐπαρχίας ἐνῶ ἀπεχρωμάτισεν ἐπιλευκάνας τὰς κυριωτέρας ἐπιφανείας τῆς ἐνδυμασίας του, εἶχε μαυρίσει τὴν λευκὴν αὐτοῦ μορφήν, οὕτως, ὥστε δὲν ἔβλεπε ποῦ ἐτελείωνον αἱ παρειαὶ καὶ ποῦ ἤρχιζε τὸ βαθύχρουν κ' ἐπιμελῶς περικεκαρμένον αὐτοῦ γένειον. Ὅσον λακωνικαὶ ἦσαν αἱ ἄλλοτε ἐν τῷ γραφεῖῳ τοῦ Ζαπτιῆ δεξιώσεις ἡμῶν, τόσον εὐρρους ἦτο σήμερον ἡ ῥητορικὴ τοῦ ὑπαλλήλου, τόσον ἐξεζητημένη, ὥστε νὰ με ἀνησυχῆ, ὡς πρὸς τὴν ἀποτελεσματικότητά τῆς ἀποστολῆς του.

— Ἀφήσατέ μας μόνους, εἶπον πρὸς τὰς γυναῖκας. Ὁ Ἐφέντης θὰ ἔχῃ νὰ μοὶ διηγηθῇ λυπηρὰς λεπτομερείας, ἀκαταλλήλους διὰ τὰ νεῦρά σας.

Αἱ γυναικες ἐξήλθον. Ὁ Ἐφέντης ἐσκυθώ-
πασε.

— Λεπτομερείας, εἶπε, θὰ εἶχον πραγματικῶς
νὰ σὰς ἀφηγηθῶ φρικαλέας. Δὲν τὸ κάμνω, διὰ
νὰ μὴ λυπηθῆτε ἐκ περισσοῦ, μανθάνοντες πό-
σα κρίματα ἐπῆρα ἄστὸν λαϊμό μου! Τὸ ἀποτέ-
λεσμα τῆς ἀποστολῆς εἶναι ἔτσι κ' ἔτσι πολὺ
λυπηρὸν, καὶ πρέπει νὰ τὸ μάθετε. — Εἶναι μη-
δέν. Εἶναι ἀποτυχία! Ἀποτυχία, ὡς πρὸς τὴν
ἐδικήν μας ὑπόθεσιν. Διότι αἱ ἀνακρίσεις μου
ἔφεραν πολλὰ κακουργήματα εἰς φῶς καὶ πολ-
λοὶ ἔνοχοι θὰ λάβωσι τὰ ἐπίχειρα τῆς κακίας
των, ἀλλ' ὁ φονεὺς τοῦ ἀδελφοῦ μας δὲν εὐ-
ρέθη. Ἡ πρέπει νὰ ἐφρονεῖται κατὰ τὰς ἐπισυμ-
βάσας καταστροφὰς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ, ἣ πρέπει
νὰ ἦναι ὁ ταχυδρόμος, ὃν ὁ μακαρίτης διεδέ-
χθη. Αὐτὸς ὁ ταχυδρόμος θὰ μὲ κάμῃ νὰ χά-
σω τὸν νοῦν μου! Τὸν εὐρίσκω ἀποδεδειγμένον
αὐτοῦργὸν πολλῶν κακουργημάτων, τὸν εὐρί-
σκω πιθανώτατον ἔνοχον εἰς τὸν φόνον τοῦ
πτωχοῦ ἀδελφοῦ μας, ἀλλ' ἀδυνατῶ νὰ τὸν
εὕρω αὐτὸν τὸν ἴδιον! Ἀδυνατῶ νὰ τὸν συλ-
λάβω! Μόλις ἔφθασα ταύτην τὴν πρωΐαν, ἔ-
δωκα τὰς αὐστηροτάτας διαταγὰς. Εἶμαι σχε-
δὸν βέβαιος ὅτι κρύπτεται ἐν τῇ πρωτεύουσῃ.
Ἐεῦρεῖς. Ἡ γρη῏α ζητᾷ τὸν ψύλλο μὲς" στὰ πᾶ-
πλωμα κ' ἐκεῖνος κάθεται πᾶ" στὰ ματογυάλια
της. Ὅμως μὴν εἰπῆς ἀκόμη τίποτε εἰς τὴν
Βαλινδῆ, τὴν κοκκῶνα. Εἶπα καὶ εἰς τὸν Μι-
χαῆλο τὸ ἴδιο. Ὅταν μ' ἐρώτησε σήμερον πρωῒ,
τῆς εἶπα, πῶς ἡ θέσις μου μ' ἀπαγορεύει νὰ
εἰπῶ τίποτε πρὶν ἀποφανθῆ τὸ δικαστήριον. Ἡ
καυμένη ἡ κοκκῶνα! Δὲν εἶπε τίποτε, ἀλλὰ
φοβοῦμαι πῶς ἐνόησε τὴν ἀποτυχίαν μου.

Εἶπον ἤδη πόσον κατ' ἀρχὰς ἐδυσπίστουν
καὶ εἰς αὐτὰς τὰς δραστηριωτέρας ἐνεργείας
τῆς δικαιοσύνης ἐν τῇ ὑπόθεσι ταύτῃ, τὸ μὲν
ὡς ἐκ τοῦ παρεμπροσθέντος μακροῦ χρόνου, τὸ
δὲ ὡς ἐκ τῆς ἐπισυμβάσεως ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ λε-
ηλασίας καὶ σφαγῆς. Τίς οἶδεν ἐὰν οἱ φονεῖς
δὲν εὕρον τὰ ἐπίχειρα τῆς κακίας αὐτῶν θεό-
θεν, ἀπολεσθέντες ἐν τῇ γενικῇ ἐκείνῃ κατα-
στροφῇ, μόνοι αὐτοὶ δικαίως, μεταξὺ τῶν
ἀθῶν; Ἀλλ' ὅταν μετ' ὀλίγον ἐγνώρισα τὸν
Ἐφέντην μετέβαλον γνώμην, καὶ ἤλπισα κ' ἐγὼ
μετὰ τῶν λοιπῶν, ὅτι ὁ ζήλος αὐτοῦ θὰ ικα-
νοποιήσῃ τὸν νόμον καὶ θὰ μὰς βοηθήσῃ πρὸς
ἐκπλήρωσιν τοῦ θλιβεροῦ πρὸς τὸν προσφιλῆ
ἡμῶν νεκρὸν καθήκοντος. Αἱ εἰδήσεις τοῦ ἀνα-
κριτοῦ αὐτοῦ, μὴ ἀποκρύπτουσαι μείζονα ἢ ὅτι
ὠμολόγουν ἀποτυχίαν, ἐξηφάνισαν τὰς ἐλπί-
δας ἐκεῖνας διὰ παντός. Οὐδὲν ὑπελείπετο
πλέον τῶρα εἰμὴ νὰ μετριάσω τὴν ἐπὶ τῆς μη-
τρὸς ἡμῶν ἐντύπωσιν τῆς εἰδήσεως, ἀναβάλ-
λων αὐτὴν ὅσον τὸ δυνατόν περισσώτερον. Ὁ
ἀτυχὴς Ἐφέντης, τεθλιμμένος ἐν πάσῃ εἰλι-
κρινεῖα, συνερῶνει μετ' ἐμοῦ περὶ ἐγκαταλεί-

ψεως πάσης περαιτέρω καταδιώξεως, πρὸ πάν-
των ὅτε τὸν ἐβεβαίωσα πόσον σπαράσσειται ἡ
καρδία μου, διὰ τοὺς ἀθῶους, ὅσοι ἐδεινοπά-
θησαν, καθερχθέντες ὡς ὑποπτοὶ κατὰ τὰς
αὐστηρὰς αὐτοῦ ἀνακρίσεις. Ὡς πρὸς τὸν πρῶτον
ταχυδρόμον ἡ ἐδική μας ὑπόθεσις δὲν ἐκέρ-
διζε διὰ τῆς συλλήψεώς του. Ἀφοῦ ἐπανειλημ-
μένως ἤδη ἀπεδείχθη ἐν δικαστηρίῳ τὸ *alibi*
αὐτοῦ.

Ἐνόμιζον ὅτι ἡ μήτηρ μου προσεδόκα ἔξω-
θεν τοῦ δωματίου ἀνυπόμονος νὰ μάθῃ τὰς εἰ-
δήσεις τοῦ Ἐφέντη. Ἀλλ' ὅταν ἐγερθεὶς παρέ-
κυψα διὰ τῆς θύρας νὰ ἴδω, τὴν διέκρινα εἰς
τοὺς πρόποδας τῆς κλίμακος, ἐλέγχουσιν χα-
μηλῇ τῇ φωνῇ, ἀλλὰ λίαν σφοδρῶς τὸν ἀδελ-
φόν μου Μιχαῆλον, ὅστις μετὰ μίαν στιγμὴν,
πλήρης ταραχῆς καθὼς ἦτο, ἐξέδραμε τῆς οἰ-
κίας.

— Νὰ μὴ σὲ ἴδω νὰ ἔλθῃς ἴσως χωρὶς νὰ
φέρῃς τὸν Κιαμήλη! ἐφώνησεν ἡ μήτηρ μου
κατόπιν του.

— Τί τρέχει, μητέρα; ἠρώτησα ἐγὼ, ὅταν
εἶδον τὴν μεγάλην ἀνησυχίαν ἐπὶ τῆς μορφῆς
της.

— Τίποτε, παιδί μου, τίποτε.

Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μαγειρεῖον, μηδὲν περὶ
τῆς ὑποθέσεως ἡμῶν ἐρωτήσασα. Τόσον πολὺ
τὴν ἀπησχόλει, φαίνεται, ἡ ἔλλειψις τοῦ Κια-
μήλη!

Ἦτον ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν ἐβλεπον τὸν
Ἐφέντην εἰς τὸν οἶκόν του. Ὑστερον ἀπὸ τό-
σους ἀγῶνας ὑπὲρ ἡμῶν, δίκαιον ἦτο νὰ δει-
χθῶ πρὸς αὐτὸν ὅσον οἶόν τε φιλοφρονητικὸς
καὶ εὐγνώμων, πρὸ πάντων, ἀφοῦ ἐβλεπον πό-
σον ἠθύμει διὰ τὴν ἀκαρπία τῶν ἀγῶνων ἐ-
κείνων. Ἐκάθησα λοιπὸν παρ' αὐτῶ, καὶ ἠρ-
ξάμεθα οἰκειῶς συνδιαλεγόμενοι ἐπὶ διαφόρων
θεμάτων, κυρίως πολιτικῶν. Ὅταν ἐν τῇ ῥύμη
τοῦ λόγου τὸν ἠρώτησα τί φρονεῖ περὶ τοῦ
κόμματος τῶν λεγομένων νεοτούρκων ἐν Κων-
σταντινουπόλει, ἐγερθεὶς ἔκλεισε τὴν θύραν τοῦ
δωματίου.

— Ἐγὼ, εἶπε, φίλε μου, ἀνῆκω εἰς τὸ προ-
οδευτικὸν τοῦτο κόμμα. — Εἶτα, ἐξαγαγὼν
τοῦ θυλακίου του ἐν κλειδίον, ἤνοιξε τὸ ὄπι-
σθεν τῆς θύρας, ἐντὸς τοῦ τοίχου ἐκτισμένον
ἐρμάριον, καὶ ἐξακολουθῶν νὰ ὀμιλῇ,

— Ἡ ταπεινὴ μου γνώμη εἶναι, εἶπεν, ὅτι
οἱ συντηρητικοὶ εἶναι στασιμῶι, ἡ δὲ στασιμῶ-
της δὲν εἶναι πρόοδος.

Καὶ ταῦτα λέγων, ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ ταμείου
καὶ ἔφερε νὰ παραθέσῃ ἐνώπιόν μου ἐπὶ τοῦ σο-
φᾶ ἓνα δίσκον. Μία *χιλιάρικη*, δύο ποτήρια,
καὶ μερικὰ πιατάκια πλήρη πισταχίων, στα-
φίδων καὶ ζαχαρωτῶν εὐρίσκοντο ἐπὶ τοῦ δί-
σκου.

— Ἐνωῶ λοιπὸν, ἐξηκολούθησεν ὁ Ἐφέν-

της, καθεζόμενος ἀπέναντί μου, ἐννοῶ ν' ἀφήσωμεν τὰ παλαιὰ καὶ σκουριασμένα καὶ νὰ ἐμφορηθῶμεν νέου πνεύματος, νέων ἰδεῶν.

Καὶ ταῦτα λέγων ἐπλήρωσε τὰ πρὸ ἡμῶν ποτήρια μετὰ μεγάλης δεξιότητος. Τότε παρετήρησα, ὅτι τὸ νέον πνεῦμα δι' οὐ οἱ νεότουρκοι ἐμφοροῦνται, ἦτο — οἰνόπνευμα!

Ἐγνώριζον, ὅτι πολλοὶ τῶν Ἐφέντηδων τὸ τσοῦζουσιρ ἱεροκρυφίως. Ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἠδυνάμην νὰ φαντασθῶ, ὅτι ἄνθρωπος ἐν σχετικῶς βραχεῖ διαστήματι ἠδύνατο νὰ πῆρὶ περὶ τὴν μίαν ὁκάν μαστίχας, καὶ τοῦτο ἄνευ ὕδατος!

Ὅταν ἤλθον νὰ μᾶς προσκαλέσωσιν εἰς τὸ δεῖπνον καὶ εἶδον τὸν καλὸν ἐκείνον ἄνθρωπον παραπαίοντα ἀπὸ τοίχου εἰς τοίχον, τότε ἐνόησα διατί τὸ εἰς ὃ ἀνῆκε κόμμα καρινοβατεῖ μόνον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς προοδοῦ, καὶ μοὶ ἤλθεν ὄρεξις νὰ γελάσω. Ἀλλ' ὅταν εἶδον τὴν στυγνὴν τῆς Ὀθωμανίδος μορφῆν, τὴν τεταραχμμένην τῆς μητρός μου ὄψιν, ὅταν εἶδον ὅτι κεκρυμμένον τι δυστύχημα τοὺς ἔκαμε νὰ μὴ προσέχωσι κἂν εἰς τοὺς τραυλισμούς τοῦ Ἐφέντου, δὲν ἤξεύρω ποῖα μυστηριώδης δύναμις συνετάραξε τὴν καρδίαν μου! Προφανῶς συνέβαινε κἄτι τι πολὺ θλιβερώτερον τῆς μέθης τοῦ Ἐφέντου. Ἡ ὥρα παρήρχετο, ἀλλ' οὔτε ὁ ἀδελφός μου, οὔτε ὁ Κιαμῆλ ἤρχετο νὰ δειπνήσῃ μεθ' ἡμῶν. Ἡ πληκτικὴ σιγῆ, ἦν ἕκαστος ἡμῶν ἐτήρει, ἐκορύφωεν ὅλον ἐν τὴν ἀνησυχίαν μου, καὶ ἀφοῦ ἡ μήτηρ ἤρνεϊτο ν' ἀποκριθῆ εἰς τὰς ἐρωτήσεις τῶν ὀφθαλμῶν μου,

— Ποῦ εἶναι ὁ Μιχαῆλος, μητέρα; τὴν ἠρώτησα, διακόψας τὸ φαγητόν.

— Τώρα θὰ ἔλθῃ, παιδί μου, εἶπεν ἐκείνη μετὰ θλιβεροῦ τόνου.

— Καὶ ὁ Κιαμῆλης; ἠρώτησα ἐκ νέου.

Ἡ μήτηρ μου ἔθηκε τὸν δάκτυλον ἐπὶ τῶν χειλέων, καὶ μοὶ ἔνευσεν ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ νὰ σιωπήσω! Ἡ γραῖα Ὀθωμανίς, ἥτις ἔκουπτε τὴν καταβεβλημένην αὐτῆς κεφαλὴν μετ' ἀπεριγράπτου θλίψεως, δὲν ἐσήκωσε τοὺς ὀφθαλμούς αὐτῆς, ἀλλ' ἐταράχθη σπασμωδικῶς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ τέκνου της. Ἐπειτα συνελθούσα,

— Μὴ χαλᾶς τὴν ὄρεξί σου, Σουλτάνε μου, εἶπε, προσπαθοῦσα ἐπὶ ματαίῳ νὰ μειδιάσῃ. — Δὲν εἶναι τίποτε. Ὁ Κιαμῆλης ἐβγήκε, καὶ ἄρχισε νὰ ἔλθῃ, μὰ δὲν εἶναι τίποτε.

— Δόξα σοὶ ὁ Θεός! εἶπον τότε ἐγὼ, ἀναπνεύσας. Ἐφοβήθη μὴν ἠσθένησεν. Ἀφοῦ εἶναι καλὰ, θὰ ἔλθῃ ὅπου καὶ ἂν ἦναι.

— Δόξα σοὶ ὁ Θεός! ἐπανάλαβεν ἡ γραῖα στενάζουσα βαθέως. Καὶ ὡς ἐὰν ἦτο ὑπερβολικὴ ζέστη, ἤνοιξε τὸ γασμακίον της πλέον ἢ ὅτι τὸ ἔκαμε μέχρι τοῦδε ἐνώπιόν μου, καὶ ἤρχισε νὰ ἀερίζεται διὰ τῆς μιᾶς αὐτοῦ ἀ-

κρας. Τὰ δάκρυα ἐστενοχώρουν τοὺς μεγάλους ἀλλὰ βαθουλοῦς πῶς ὀφθαλμούς τῆς γραίης, ἡ ἀνατολικὴ τῆς ὁποίας καλλονὴ μόλις διεφαίνετο πλέον ἐπὶ τοῦ μακραμένου προσώπου της.

— Καὶ τόσο γερὸ ποῦ εἶναι τὸ παιδί μου, ἐπρόσθεσεν ἔπειτα, πάλι δόξα σοὶ ὁ Θεός!

— Μόνον ὀλίγον χλωμὸς ποῦ εἶναι, τῆ εἶπον ἐγὼ πρὸς παρηγορίαν. Ἀλλοιῶς εἶναι γερὸ παιδί.

— Γερὸ, ἀνεστέναζεν ἐκείνη. Γερὸ, ἀλλὰ τί τὸ θέλω! Ἀπὸ μέσα ἔχει τὸ σκουλήκι ποῦ τοῦ ἀλέθει τὴν καρδιά! Καὶ ἄν τοῦ ἀναβῆ καμμιὰ φορὰ ἔστὸ κεφάλι—Θεὸς νὰ φυλάγῃ τὰ παιδιὰ τοῦ κόσμου καὶ ὕστερα τὸ δικό μου! Θεὸς νὰ σὲ φυλάγῃ, Σουλτάνε μου καὶ ἴσνα! Καρὰ σεβδά τὸν εἶπανε, ἐξηκολούθησε θρηνητικῶς ἡ γραῖα, καὶ καρὰ σεβδάς εἶναι. Γιατί πολλῶν μητέρων καρδιακὴς ἐμαύρισε, πολλὰ παλληκάρια ἔβαλε μέσα ἔστὴ γῆ τῆ μαύρη! Ἡ κοκκίνα μὲ διηγήθη τὴν ἱστορίαν τοῦ χωριανοῦ σας ποῦ πῆρε τὸ φαρμάκι ἔστὸ Φωμαθιά γιὰ τὴν κόρη τοῦ Ξανθούλη, καὶ τοῦ ἔβγαλαν τραγοῦδι καὶ τὸ ἄλαουσαν μέσ' ἔστὸν δρόμο. . . Θεὸς νὰ φυλάγῃ τὸ παιδί μου!—

Ἐγνώριζον τὴν ἱστορίαν τοῦ χωριανοῦ μας. Ἐκ τοῦ ὑπαινιγμοῦ αὐτῆς συνεπέρανα τὸ πάθος τοῦ δυστυχοῦς Κιαμῆλη. Ἡ ὥρᾳ μορφῆ, οἱ ῥεμβώδεις ὀφθαλμοί, τὸ μελαγχολικὸν ἐκεῖνο στοιχεῖον ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῆ ὑπάρξει, οἱ διαλείποντες πυρετοί, ἡ ἀδιαλείπτως φθίνουσα ὑγεία του ὤφειλον νὰ μὲ κάμουν νὰ τὸ μαντεύσω.

— Λοιπὸν ὁ Κιαμῆλης ἀγαπᾷ χωρὶς ν' ἀνταγαπᾶται;

— Καὶ χωρὶς ἐλπίδα ν' ἀγαπηθῆ ποτέ! ἐστέναζεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ. Διότι ἡ σκύλα εἶναι π' ἀνδρεμμένη πλέον.

— Ἄ! εἶπον, αὐτὸ δὲν μ' ἀρέσκει. Πρέπει νὰ βοηθήσουμε τὸν Κιαμῆλη νὰ τὴν λησμονήσῃ.

Ἡ δυστυχὴς ἐξεργάγη εἰς παρακλήσεις, εἰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας, εἰς ἐπαίνους καὶ ἐγκώμια, πάντα ὑπερβολικὰ κατὰ τὴν ἀνατολικὴν συνήθειαν, ἀλλ' ἀληθῶς ἐκ τοῦ βάθους τῆς καρδίας αὐτῆς ἐξερχόμενα.

— Ἐὰν μοῦ κάμης αὐτὸ τὸ καλὸ, εἶπεν ἐπὶ τέλους, θὰ γενῶ σκλάβα σου, νὰ σκουπίζω τὸ κατώφλιον τοῦ σπιτιοῦ σου μετὰ τὰς βλεφαρίδας τῶν ὀφθαλμῶν μου! — Εἶτα ἤρχισε νὰ διηγῆται.

Γ. Μ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ.

[Ἐπεται τὸ τέλος]

Ἰταλὸς τις φιλόσοφος ἔλεγεν ὅτι κτῆμα ἔχει τὸν χρόνον τὸ κτῆμα τοῦτο μὴ καλλιεργούμενον οὐδὲν παρέχει, ἀλλ' ὅταν μετὰ προσοχῆς ἐπιμελῆται, ἀφθόνως ἀνταμείβει τὸν δραστήριον γεωργόν.